

romanas

SKYLIŲ,
DEŽŲ IR
MEILĖS
KALNAS

SAULIUS
STOMA

Ižanga

Jis rado mane *feisbuke*. Apsidžiaugė, kad nesu Lietuvoje, ir skubiai, nežinau iš kur, atskrido į Korką – antrą didžiausią, bet labai ramų Airijos miestą, nors aiškiai pasakiau, kad jau po savaitės grįžtu į Vilnių ir pageidaučiau susitikti su juo ten. Paskambino vos nusileidus lėktuvui, bet kažkodėl nenorėjo, kad paimčiau jį oro uoste. Atvažiavo į mano dukros namus taksi turėdamas tik nedidelį rankinį bagažą. Prieš įeidamas vidun apsidairė, bedė pirštu į debesuotą Airijos dangų ir tarsi priekaištaudamas, o gal užjausdamas tarė:

– Nesuprantu. Kaip galima iš Lietuvos bėgti į dar bjauresnio klimato šalį?

Tarsi būtų skaitęs mano mintis. Galbūt jau buvau tai kažkur parašęs? Pats kažkam sakęs? Dukrai – tai tikrai. Bet dariau tai tik vieną kartą ir jau seniai. Nesumojęs, ką atsakyti svečiui, kaltai šyptelėjau ir įstūmiau jį pro duris vidun. Manęs netgi neerzino, kad jis be kvietimo ėmė vaikštinėti po kambarius, įžūliai viską apžiūrinėdamas ir kraipydamas galvą.

– Kur tu rašai? Kaip sekasi? – staiga paklausė ir tarsi sakydamas kokią banalybę pridūrė: – Esu pasitraukęs nuo reikalų, taigi turiu apie tave tik viešą informaciją.

Dabar jau aš bedžiau pirštu aukštyn sakydamas:

– Rašau viršuje. Kol mergaitės mokykloje.

Jis vėl be jokių ceremonijų spėriai užlipo laiptais – vos spėjau bėgti iš paskos – ir, pataikęs tiesiai į mano kambarį, su palaiminga šypsena klestelėjo ant kėdės prie rašomojo stalo. Tada paglostė atverstą kompiuterį ir su palengvėjimu atsiduso:

– Nuostabu. Tu esi *danguis dovana*. Ne veltui rajonas vadina-
si *Heaven*, ar ne?

Šie žodžiai ir iš jo sklindantis absoliutus tikėjimas savimi, kar-
tu ir manimi, ramino kylantį norą pasipriešinti įžūliam elgesiui,
tad užuot pasakęs ką nors šiurkštaus aš tik šyptelėjau.

– Ar greitai atiduosi leidyklai?

– Pagal sutartį privalau baigti per tris mėnesius.

Ir mandagiai siūsdamas įspėjimą, kad nederėtų per ilgai ma-
nęs trukdyti, jei neturi ko nors tikrai svarbaus, patikslinau:

– Bet esu šiek tiek įstrigęs. Dabar kiekviena diena brangi.

Jis šoko iš vietos apversdamas kėdę ir iškėlęs abi rankas į viršų
suklykė:

– Dieve! Tai nuostabu! – apkabino mane, o tada jau tiesiai į
ausį, bet gana garsiai pasakė: – Man reikia į tualetą.

Nubėgo laiptais žemyn, nors šaukiau, kad tualetas yra ir vir-
šuje. Pasivijęs pamačiau, kaip jis demonstratyviai deda savo tele-
foną į šaldytuvą ir pridėjęs pirštą prie lūpų ženklais siūlo tą patį
daryti ir man. Tada išsivedė mane į Airijoje įprastą galinį kiemą
ir be ceremonijų apčiupinėjo kišenes.

Jis išprotėjo arba tapo narkomanu.

– Nusiramink, – nusijuokė, – noriu pasiūlyti tau puikų sando-
rį. Juk žinai, kad aš niekada nekalbu tuščiai.

– Taip, taip, žinau. Bet daug metų praėjo nuo tada, kai mačiau
tave paskutinį kartą.

– Na, tai klausykis. Šis atsargumas dėl tavęs. Man jau tas pat.
Nebent čia turi globėjus, kurie saugo tavo prieigas?

– Mano prieigas? Juokauji. Kodėl kas nors turėtų mane sau-
goti?

Jis prasižiojo, norėdamas kažką sakyti, bet paskutinę akimir-
ką susilaikė. Tik kažkaip keistai, tarsi pats sau nusišypsojo.

– Aišku, tu neturi juodosios dėžės? – paklausė lyg tarp kitko
ir nuėjo link suolo tolimiausiame kiemo kampe.

– Dėžės? – pakartočiau prisivijęs.

– Dėžės, dėžės, žinoma, dėžės. Juk neklausiu apie Malevičiaus juodąjį kvadratą ant tavo dukros sienos. Žinoma, neturi. Net nežinai, kas tai yra, ar ne? Iš kurgi tau žinoti? Sėdi užkampyje, gerą širdžių naivuolių saloje ir džiaugiesi paprastu gyvenimu. Varge, varge... Gerai. Juodąja dėže mes vadinam ypač gerai izoliuotą patalpėlę, tokį nediduką asmeninį bunkerį, kuriame gali aptarti visus svarbius reikalus ir nebijoti svetimų ausų ar akių. Beje, kai kurie ten ir su žaliaakėm mylisi, – jis ėmė beprotiškai kvatotis, rankomis plodamas sau per šlaunis.

– Čia tau gatavas romanas. Manau, nenuvils, – pasakė staiga surimtėjęs ir ištiesė kišenėje laikytą laikmeną.

Dabar jau aš turėjau juoktis, tačiau negalėjau. Buvau per daug sutrikęs, mat pažinojau tą žmogų dar nuo mūsų abiejų maištingos jaunystės. Man netgi atrodė, kad esame labai panašūs, tačiau jis veikė tylomis kaip tikras užkulisių meistras, o aš vis išsišokdavau ir gaudavau per galvą. Jis buvo nesantuokinis revoliucijos vaikas, kurio ne tik kad niekas nesuvalgė, bet net ir nesuprato, su kuo jis valgomas. Laikiau jį bene protingiausiu mūsų laikų veikėju, tačiau mane erzino slapta jo įtaka ir iš jos kilęs pranašumas, tad buvę gana artimi pamažu beveik nustojome bendrauti. Be to, galvojau, kad jis negražiai manimi pasinaudojo, maitindamas vertinga ir patikima, tačiau tendencingai parinkta ir per daug pavojinga informacija. Žinojau, kad jis yra apsigimęs manipulatorius, bet jokiū būdu ne bukas apsišaukėlis. Turėjau būti ypač atsargus ir kartu, kaip senais gerais laikais, buvau suintriguotas. Atmesti jo siūlymą net nepažiūrėjus būtų kvailystė.

– Ir ką man su tuo romanu daryti? – paklausiau vaidindamas visiškai abejingą.

– Maniau, esi supratingesnis, – nusišaipė. – Žinoma, perskai-tyk ir išleisk savo vardu. Jei neklystu, tai bus septintoji tavo knyga? Man patinka šis skaičius.

– O jeigu man nepatiks?

– Patiks. Užeisiu po dviejų dienų tuo pačiu laiku. Pakalbėsi-me. Ar galiu tikėtis, kad niekam neprasitarsi? Labai rizikuotum.

Ši knyga mūsų tėvynėje gali būti išleista tik suteikus jai grožinės literatūros statusą. Taip viską ir pateikiau – kad atrodytų kaip fantazija. Čia mano apsisvalymas. Dabar galėsiu ramiai mirti. Arba laimingai gyventi, jei pavyks, – nusijuokė.

Tokį jį ir prisimenu – kikenantį. Susitikome dar kartą aptarti detalių, ir daugiau aš jo nemačiau. Galbūt tolesnį jo likimą atskleidžia knygos pabaiga, nors... spręskite patys. Kiekvienas ją supras pagal save.

Mano indėlis čia kuklus. Jis leido pataisyti akivaizdžiausias kalbos klaidas, o nesušukuotą, apsimestinau naivų stilių reikėjo išsaugoti. Didelę gyvenimo dalį praleidęs slapčiomis ir, kaip minėjo, dabar pasiryžęs apskritai išnykti, jis norėjo parodyti ne vien tai, kas slepiama nuo visuomenės, bet ir patį save. Ar jo asmenybė, kurią neabejotinai formavo ir keitė užkulisinė veikla, yra tokia jau įdomi, pamatysite patys, o aš kaip pirmas skaitytojas galiu garantuoti tik tiek, kad ši istorija verta mūsų dėmesio ir dėl priežasčių, nebūtinai susijusių su autoriumi.

Jis pats suabejojo tik dėl pradžios – pateikė kelis variantus – ir kelių pažymėtų gabaliukų. Manęs paprašė išbraukti, kas netinka. Ilgokai negalėjau apsispręsti, kol galų gale atėjo išganinga mintis: gal bus netgi įdomiau, jei aš pasitrauksiu ir perleisiu teisę spręsti kiekvienam skaitytojui? Taip ir padariau.

Žinoma, galėjau suvienodinti stilių. Tačiau tai jau atspindėtų mano, o ne jo charakterį – jo kintantį charakterį, nes čia esu pats geriausias liudytojas. Žmogus, kurį pamačiau dukros namuose Korke, savo elgesiu buvo visiškai nepanašus į mano seną pažįstamą. Ir vis dėlto tai buvo jis.

Netaisiau ir retsykais keistokų kreipinių į skaitytoją. Manau, nėra atsitiktinumai ar neapsižiūrėjimas, kad kartais kreipiamasi *jūs*, o kartais *tu*, arba kalbama su pačiu savimi, nes kai kurie puslapiai rašyti kaip dienoraštis, fiksuojantis ne praeitį, o dabartį. Adresatų yra daug, ir kartais sunku atsirinkti svarbiausią – tą, kuriam taikoma tiesiogiai. Bet vieną dalyką vis dėlto

turėjau pataisyti, beveik jėga priverstas leidyklos. Originalus romano pavadinimas būtų buvęs pats ilgiausias mūsų literatūros istorijoje. Štai toks:

SKYLĖ, DĖŽĖ IR MEILĖS KALNAS,
ARBA
PASAKA APIE VARGŠĄ ANDRIŲ IR MERGAITĘ,
GIMUSIĄ IŠ KONTRABANDOS

Man pačiam nelabai tiksli atrodė antroji originalaus pavadinimo dalis, nes tai, ką netrukus, tikiuosi, perskaitysite, vargu ar primena pasaką. Na, nebent pradžia, jeigu aš turėčiau drąsos įsikišti, būtų tokia:

Senų senovėje už devynių jūrų ir devynių marių pačioje tamsiausioje vienos nedidelės karalystės skylėje gyveno kirminas, kuris net pats nežinojo, kaip labai jis laukia stebuklo...

ir čia jau prasidės romanas

Pirmą kartą pamačiau ją teatre, į kurią šiaip jau vaikštau retai. Mergina sėdėjo eilėje priešais, šiek tiek į šoną nuo manęs. Keletą kartų pastebėjau žvilgsnį, kuris buvo neįprastai atidus, tarsi ji norėtų kažką išvelgti mano veide. Tai atrodė keista, nes mergina buvo atėjusi su vaikinu, o aš su savo *Psiche*, kuri ir tampydavo mane po teatrus, mat paauglystėje svajojo tapti aktore. Be to, mergina buvo gal dvigubai už mane jaunesnė, labai graži – bent jau man taip atrodė tamsioje, paslaptinių virpesių pritvinkusioje teatro dėžėje – ir, be jokios abejonės, rimta. Juk mes žiūrėjome *Faustą*, ar ne? Man patinka taip manyti, kai dabar bandau prisiminti, nors – ką aš žinau. Visi to Europoje garsaus režisieriaus spektakliai – tarsi viena ilga ir klaidi kelionė sapne, kuris kartojasi be galo, tačiau įstringa tik atskiri epizodai ir vaizdai, o ne siužetas.

Ji pažvelgė į mane dar kelis kartus net ir prasidėjus spektakliui – ir dar taip, kad Psichė nemaloniai garsiai paklausė, kas ji tokia, ir visą vakarą buvo pikta. Per pertrauką bandžiau dairytis, ką veikia paslaptinga nepažįstamoji, tačiau buvau priverstas sekti iš paskos savo gyvenimo artistei, labai griežtai pareikalavusiai kavos ir brendžio, o tada pradėjusiai jai įprastą froidistinę spektaklio ir mano elgesio analizę, kurios aš, žinoma, nesiklausiau. Užtat mums grįžus į salę, mergina vėl atsisuko ir netgi apdovanojo mane draugiška šypsena.

Ne, ji nebuvo tik laikinas personažas. Ir net ne meilė iš pirmo žvilgsnio ar juolab paprastas susižavėjimas pamačius gražią moterį, kuri dar ir akivaizdžiai rodo prielankumą. Jaučiau, kad

pažįstu tą merginą visą gyvenimą! Nuo pat vaikystės nešioju jos vaizdinį savyje, ilgiuosi ir ieškau kitose moteryse nuolat nusivildamas. Man nereikia iš naujo įsimylėti – aš ją myliu jau seniai. Ji yra ta vienintelė man skirtoji – *mes sujungti žvaigždėse!* Taip aš maniau, nejuokauju. Šviesos salėje geso, tačiau aš nemačiau, kas vyksta scenoje, tik stebėjau jos siluetą ir laukiau tų nuostabių akimirkų, kai ji šiek tiek atlošia galvą ir lengvu judesiu mesteli plaukus atgal.

Kažkurioje, turbūt labiausiai jaudinančioje, spektaklio vietoje laikinoji gyvenimo draugė paėmė man už rankos, bandydama išgauti kokį atsaką, ir aš staiga supratau, kad mūsų niekas nebesieja ir vargu ar kas siejo anksčiau. Tai kelerius metus besitęsianti klaida. Šalia manęs sėdi visiškai svetima moteris. Reikia su ja kuo greičiau ir gražiau baigti, juolab ir trejų metų galiojimo terminas jau prie ribos.

Tačiau kaip susipažinti su šita *dangaus* man skirta mergina? Ir kodėl Psichei pasakiau, kad niekada nesu jos matęs? Jei ne ši klaida, dabar galėčiau apsimesti, kad esam pažįstami, ir todėl man reikia pasikalbėti, tarkim, svarbiais darbo reikalais, į kuriuos niekas neturi teisės kištis. Buvau pasiryžęs imtis bet kokios avantiūros ir kartu labai bijojau, kad nepavyks.

Eidamas iš salės stengiausi atsilikti nuo *pasibaigusio galiojimo mylimosios* ir mintyse kartočiau žodžius dieviškai merginai, tik staiga atsikusęs pamačiau, kad ji pati atsiprašinėdama lenkia kelias nustebusias poniutes ir pasivijusi mane taria:

– Paskambinkit man rytoj. Tai svarbu, – nusišypso, paduoda spektaklio programėlę ir tuoj pat nūsuka, laukdama draugo. Matau užrašytą telefono numerį ir vardą: MARGARITA. Tikrai! Visiškai pritrenktas nesumoju iškart paslėpti programėlės kišenėje, tačiau Psichė, užsisvajojusi, kaip būtų galėjusi puikiai suvaidinti pagrindinę heroję, nieko nepastebi.

Namuose skubu prisijungti prie Skylės duomenų bazės ir paieškos: vardas, telefonas – randu ją. Pavardė vokiška, tačiau čia studijuoja teisę, savaitgaliais grįžta pas mamą mano gimtajame

mieste. Imuosi socialinių tinklų, spoksau į nuotraukas, skaitau žinutes. Myliu ją!

Jaučiu: už nugaros kažkas stovi. Žinoma, Psichė – paskutinė mano gyvenimo klaida, nors jai, kaip ir visoms kitoms, esu griežtai uždraudęs kišti nosį prie mano kompiuterio. Tai didžiulis taisyklių pažeidimas. Nedovanotinas.

– Tai tu ją vis dėlto pažįsti.

Išbaru Psichę daugiau iš reikalo – švelniau nei priklausytų tokioje situacijoje, nes viskas aplinkui atrodo keistai atitolę ir netikra. Vienintelė svarbi realybė – *Margarita*, stebuklingai perkėlus mane į kitą, daug tikresnę pasaulį.

Po kiek laiko randu savo naminę artistę lovoje verkiančią. Neimu į galvą – per daug gerai pažįstu jos gabumus. Tačiau dabar man norisi būti geram. Paglostau ir sakau:

– Nepyk. Viskas gerai. Tai tik darbo reikalai. Miegam.

Bet pats guliu įbedęs akis į lango užuolaidą ir žinau, kad užmigti nepavyks. Vis dėlto keista, kad mergina teatre taip atvirai ir įžūliai žiūrėjo į mane. O ką turėčiau galvoti apie įbruktą telefono numerį, lyg ji būtų kokia *call girl*, nors tai visiškai neatitinka nei jos išvaizdos, nei duomenų. *Feisbuko* profilis santūrus, jokių drastiškų pareiškimų ar šokiruojančių nuotraukų. Atrodo, su manimi ji elgiasi ne pagal savo charakterį. Tai kas tada? Gal viskas surežisuota? Gal ji tik puikiai atliko savo užduotį? Ir bilietai nupirkti tinkamoje vietoje, ir ji pati parinkta pagal mano skonį, kad galėtų suvilioti, o tada jau viskas kaip iš mano paties kadaise rašytų instrukcijų. Aišku, man tai ne naujiena, tačiau pirmą kartą suprantu, kad kada nors gali pasitaikyti atvejis, kuriam neįstengsiu atsisipirti. Ir tai jau vyksta! Kas ją pasiuntė? Konkurentai iš Skylės? Vargu. Aš jau nebesu tame lygyje. Akivaizdu, kad ji yra *gremlinė*!

Mano galvoje dūzgė spiečius erzinančių minčių, bet tai nereikia, kad meilė pasidavė. Atvirkščiai – ji tik stiprėjo. Norėjau tikėti, kad likimas nusprendė apdovanoti mane už visus vargus ir paruošė neįtikėtiną dovaną.

Tada pajutau per nugarą švelniai slystančią *Paskutinės Nakties Moters* ranką. Gulėjau nejudėdamas, bet ji nesiliovė. Mano mintys buvo toli, tačiau negaliu sakyti, kad tai nejaudino. Ji palengva glaustėsi prie manęs, murkė, glostė, bučiavo.

– Nenoriu mylėtis, – pasakiau neatsigręždamas, tačiau abiem buvo akivaizdu, kad meluoju.

– Padarom tai paskutinį kartą, – pasakė ji. Ne veltui buvo *Psyché*. – Padarom tai atsisveikindami.

Ar aš galėjau prieštarauti? Tai buvo geriausia naktis mūsų gyvenime

Psichė

Jums atrodys keista, bet iš tikrųjų gražių moterų Skylėje beveik nėra. O gal tik mes, išlepinti ir apakinti blizgių žavesio, jų nepasitebime? Tačiau yra ir objektyvus paaiškinimas. Dažniausiai, atsiradus kokiam protingam ir charizmatiškai gražuolei, po kiek laiko ji pasuka daryti karjeros išorėje, tapdama kurio nors įtakingo Skylės lėlininko globotine, o metai, praleisti Skylėje, ištrinami iš jos biografijos.

Mokslininkai galėtų pastudijuoti, kodėl moterys mūsų darbe labiau nori būti atlikėjos nei užkulisinės virvučių tampojuos, nors kaip tik tai jos geriausiai daro savo šeimose. Psichės aiškinimais aš negaliu tikėti, nes ji pati iš pradžių priklausė mažumai – siekė karjeros viduje, o ne išorėje. Jai nelabai tiko ir tas *siekė karjeros*, mat susidėjusi su manimi ji labai apribojo savo kilimą Skylės hierarchijoje. Tai matydamas tiesiog priverčiau ją palikti Skylę ir grįžti prie senosios veiklos – labai pelningos privačios psichoterapeutės praktikos. Aukščiausiajame Žiede buvome griežtai nusistatę prieš bet kokius vidinius meilės ryšius, juolab šeimyninius. Tad pagal nusistovėjusį modelį Psichė turėjo būti nukreipta į išorę, kur jai, kaip mano globotinei, o dar ir neabejotinai gerai psichologei, švietė puiki perspektyva.

Kaip sakiau, mes artimiau susipažinome Pajaco projekto metu. Bet jau anksčiau, vos pamatęs naują simpatišką Skylės psichologę, stengiausi kuo dažniau kviestis ją konsultacijų. Tikriausiai man jau buvo įgirisę kiekvienai aiškinti savo nenusakomą darbą ir aistrinti paslaptimis. Vis labiau troškau kažko įprastesnio normaliems žmonėms.

Tiesą sakant, pačioje Skylėje Psichė atsirado gana prieštarin-
gai. Paprastai iškilesni psichoterapeutai tampa mūsų globotiniais
ir kartu labai naudingos, išskirtinai subtilios informacijos teikė-
jais. Prisirišti juos gana sunku, nes darbas pelningas ir visai –
bent jau jiems patiems – nerizikingas. Todėl senstant ir mirštant
tiems, kuriuos pavyko perimti iš Imperijos, šioje srityje atsirado
didžiulis nuosmukis, kompensuojamas sparčiai augančiu viso-
kių rūšių šarlatanų, būrėjų, ekstrasensų, chiromantų, astrologų
ir mistikos mokytojų būriu. Šituos lengva prisirišti, bet naudos
mažai. Tik kartais pasitaiko išskirtinių asmenybių, kurių prana-
šytės reitsykliais išsipildo arba būna pačios save išpildančios – su
nedidele Skylės pagalba, žinoma.

Mano Psichė atsirado Skylėje laisva valia, nors jau turėjo sė-
kmingą privačią psichoterapeutės praktiką išorėje. Kai mums tik
pradėjus bendrauti bandžiau ją išklausti, kodėl taip keistai pasi-
elgė, atmesdama galimybę tapti klestinčia globotine, ji atsakė:

– Čia įdomiau, be to, man būtų šlykštu išdavinėti savo pacien-
tų paslaptis, net jeigu jie yra pavojingi iškrėpėliai.

Tai atrodė garbinga ir nekėlė jokių įtarimų. Siųsdamas ją atgal
į išorę aš turėjau pažadėti, kad globosiu ją net ir tada, kai po trejų
metų išsiskirsime, nereikalaudamas už tai jokių Skylei naudingų
paslaugų.

Kodėl aš susidėjau su moterimi, kuri visiškai nepanaši į
mane? Mes buvome tinkami meilužiai, bet neturėjome jokių
bendrų interesų, išskyrus psichologiją. Mane pykino viskas, kas
buvo svarbu ir įdomu jai. Tie iš proto varantys pasivaikščiojimai
susiėmus už rankučių po dažniausiai tuščias parodų sales, ta be-
prasmė poezija, koncertai, spektakliai ir kitas sunkiai pakeliamas
šlamštas, kuriame nėra apsivalymo, katarsio, tikro dvasinio or-
gazmo. Žodžiu, *pornografija*.

Visa laimė, per ilgesnį laiką radau ir man malonų būdą palaikyti
jai draugiją. Moterys visada įdomesnės nei jų mėgstamas menas,
o mano Psichė – juo labiau. Ji taip moka viską paaiškinti! Mėgau-
juosi stebėdamas ir klausydamas, ką ji man užsidedusi kalba, bet

žvelgiu tarp žodžių ir minčių, gaudydamas tik tai, kas tikra – jos aistros kibirkštis. Panašiai smagindavausi Imperijos laikais skaitydamas neįmanomai nuobodžius laikraščius. Turi įsivaizduoti, kad rašoma apie seksą, ir vien nuo pavadinimų griūsi iš koto.

Kiekvieną kūrinį Psichė išnarsto kaip psichiatrė ligonio klie-desius, įvertina ir randa jame ne tik prasmės, bet ir naudos, ku-rią gali rekomenduoti tam tikriems susirgimams gydyti. Man ypač patinka, kai ką nors perskaičiusi ar prisiminusi ji ima apie tai postringauti vakare lovoje. Tada apsimetu labai susidomėjęs, kurį laiką klausau, po to tyčia imu aiškinti viską atvirkščiai, netgi kvailai, kad tik ji kuo labiau užsiplikstų, pasipiktintų, pultų gin-čytis, o aš galų gale juokdamasis nusileidžiu ir raminu ją buči-niais, mat ji viską ima rimtai į širdį ir tik po trumpos kovos gavusi pritarimą savo mintims laiminga atsiduoda.

Kodėl aš niekur neminiu jos vardo? Todėl, kad niekada ne-vedinau jos tikroju vardu. Gyvenime ji turi daugybę pagal si-tuaciją kintančių vardų. Dažniausiai tų kvailai mažybinųjų, kurie romane atrodytų labai banaliai: *katyte, zuikuti, kiškuti, mažyte, gražule, pupyte, uogyte, salduke, storule, ožkyte, miaukute, lapute, bitute, širdėle, šlaunele, blauzdele, varnele, žvirbliuke* ir taip toliau, kas tik ant liežuvio galo tuo metu sukasi. Tikrai nevadinu jos *Pa-skutinio Karto Moterimi, Antros Kadencijos Mylimąja* ar kaip nors dar iškilmingiau.

Nuo pat pirmo pamatymo mintyse vadinu ją Psiche, o gar-siai – visais kitais anksčiau minėtais ir neminėtais mažybiniais vardais. Ji nepyksta ir už kartais išsprūstančią *Psichę*. Tomis ypatingomis akimirkomis kartais netgi vadinu ją *mano Psichuš-ke*, kaip Imperijos laikų ligoninę, į kurią per tėvo pažintis buvau trumpam uždarytas, kad išvengčiau karo tarnybos.

Tikrasis Psichės vardas yra Romualda, Roma, Romutė, – bet jis jai tragiškai netinka. Nė karto negalėjau jos taip pavadinti. Šį vardą manyje yra tvirtai užėmusi viena maža mergaitė su pri-spjaudytu meilės sąsiuvinium iš pradžios mokyklos. Papasakosiu apie ją, jeigu pavyks